Частична предварителна оценка на въздействието	
Институция: Администрация на Министерския съвет	**Нормативен акт:** Проект на Постановление на Министерския съвет за изпълнение и допълнение на Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз
◉ Не е включен в законодателна/оперативна програма на Министерския съвет	○ Включен е в законодателната/оперативната програма на Министерския съвет за: ……
Лице за контакт: Весела Кирова Държавен експерт в дирекция „Координация по въпросите на ЕС“	**Телефон и ел. поща:** 02/940 2485, v.kirova@government.bg

1. Проблем/проблеми за решаване:

Липса на нормативно уреден национален механизъм за заплащане на имуществените санкции, наложени на Република България от Съда на Европейския съюз за неизпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз.

Съгласно чл. 260 на Договора за функционирането на ЕС (ДФЕС) когато Европейската комисия сезира Съда на Европейския съюз с иск по силата на член 258, тъй като счита, че определена държава-членка не е изпълнила задължението си да съобщи за мерките за транспониране на директива, приета съгласно определена законодателна процедура, тя може, ако счете за уместно, да определи размера на фиксираната парична сума или принудителната парична мярка, която тази държава трябва да заплати, и която според нея е съобразена с обстоятелствата. Ако Съдът на Европейския съюз установи, че има неизпълнение на горепосоченото задължение, той може да наложи на тази държава-членка да заплати фиксираната парична сума или принудителната парична мярка, в рамките на размера, определен от Комисията. Задължението за плащане влиза в сила на датата, определена в решението на Съда на Европейския съюз. Държавата- членка трябва да извърши плащането след получаването на покана за плащане, изпратена от Европейската комисия.

Първите четири случая, в които България трябваше да реагира след получаването на покана за плащане показаха, че липсва яснота относно начина на определяне на заплащащата институция и демонстрираха, че е необходимо да се наблегне на превантивни мерки за подобряване на административната дисциплина, с цел недопускане на голям брой осъдителни решения. Тъй като в момента липсва установен унифициран принцип на определяне на институцията, която да заплаща съответната глоба, това води до по-слаба дисциплина при изпълнение на задълженията по транспониране и въвеждане на правото на ЕС и до опити на министерствата и ведомствата за прехвърляне на отговорността.

2. Цели:

Цел 1. Намаляване в бъдеще на броя на осъдителните решения от Съда на ЕС срещу България

Основната цел на предложеното допълнение в Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз е да подейства дисциплиниращо и да доведе до намаляване в бъдеще на броя на осъдителните решения от Съда на ЕС срещу България. Очакванията са усилията на отговорните институции да се насочат към своевременно изпълнение на мерките по транспониране и прилагане на правните актове на ЕС в сроковете, заложени в годишния План за действие с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз.

Цел 2. Осигуряване на яснота и предвидимост за ведомствата при планиране и изпълнение на законодателните им инициативи

Въвеждането на принципа „отговорният плаща“ създава яснота и предвидимост за министерствата и ведомствата, така че да планират и изпълняват своевременно задълженията си, свързани с въвеждане на правото на ЕС.

3. Заинтересовани страни:

Всички органи на изпълнителната власт и представители на други държавни институции, които участват в координационния механизъм по ПМС 85:

- Министерският съвет;
- Първостепенни и второстепенни разпоредители с бюджет
- Българската народна банка
- Комисията за финансов надзор

4. Варианти на действие. Анализ на въздействията:

4.1. По проблем 1: Липса на нормативно уреден национален механизъм за заплащане на имуществените санкции, наложени на Република България от Съда на Европейския съюз за неизпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз.

Вариант 1 „Без действие“:

Описание:

Предприемането на вариант “без действие” запазва настоящата ситуация – няма нормативно определен ред за заплащане на имуществените санкции, наложени на Република България от Съда на Европейския съюз за неизпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз. Тъй като Република България не може да избегне заплащането на глобите, определени от Съда на ЕС, този вариант означава, че за всеки случай ще трябва да се извършва отделен анализ и преценка за определяне на отговорната институция и ако е приложимо на разпределяне на тежестта на глобите.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия:

няма

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия:

Липсата на унифицирани правила означават по-голяма административна тежест, също така текущата ситуация не позволява проявлението на превантивен ефект. Когато отговорните администрации знаят предварително, че ще трябва да понесат финансовата тежест на глобите в

собствения си бюджет, те имат сериозен стимул да не се стига до подаването на искова молба от ЕК.

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма

Административна тежест: Липсата на общо правило означава решаване на отделен казус всеки път, когато се получи искане за плащане от ЕК.

Вариант 2

„Създаване на национален механизъм за заплащане на имуществените санкции, наложени на Република България от Съда на Европейския съюз за неизпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз.

Описание:

Министър-председателят възложи създаването на национален механизъм за заплащане на имуществените санкции, наложени на Република България от Съда на Европейския съюз за неизпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз, на специално създадена работна група под председателството на Министерството на финансите, с участието на представители от Министерството на външните работи, на Министерството на правосъдието и на дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“ и дирекция „Правна“ от Администрацията на Министерския съвет. Анализ по темата, показа че съществуването на нарочна нормативна уредба за заплащане на финансовите санкции е добра практика. В повече от половината държави членки санкцията се заплаща за сметка на бюджета на институцията, допуснала нарушението. Беше отбелязано, че при липсата на въведен принцип „отговорният плаща“ се наблюдава по-слаба дисциплина от водещите ведомства по отношение изпълнението на задълженията им за своевременно транспониране и въвеждане на правото на ЕС.

Предлага се създаването на унифициран механизъм за заплащане на имуществените санкции, наложени на Република България от Съда на Европейския съюз за неизпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз. Механизмът предвижда плащането на наложените имуществени санкции да се поема от бюджета на институциите - първостепенни разпоредители с бюджет, допуснали нарушението, включително когато нарушението е в резултат на действията на техни разпоредители с бюджет от по-ниска степен. Водещи при определяне на отговорните институции ще бъдат одобреното от Съвета по европейските въпроси разпределение на отговорностите за въвеждане и прилагане на актовете на ЕС и приетият от Министерския съвет годишен План за действие с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз. Когато за допускането на нарушението е отговорна повече от една институция, финансовата отговорност ще се поема солидарно. Предвидена е възможност за изключение от посоченото солидарно поемане на финансовата отговорност, когато то би било несъразмерно спрямо осъщественото неизпълнение на задълженията. В проекта е развит и редът за извършване на самото заплащане на санкциите, включително необходимите трансфери между бюджетите на съответните разпоредители с бюджет. В допълнение към горния механизъм, с цел превенция за недопускане на сезиране на Съда на ЕС с искания за налагане на имуществени санкции на България, се предлага изготвяне и внасяне на всяко тримесечие на доклад в Министерския съвет, в който изрично да са посочени процедурите за нетранспониране в срок на директиви на ЕС на етап мотивирано становище, както и информация относно процедурите в съдебна фаза и очакваните имуществени санкции.

При разработването на механизма е следено спазването на принципа „отговорният плаща“ - заплащането на наложените финансови санкции от бюджета на институциите (първостепенни разпоредители с бюджет), допуснали нарушението и е заложена целта чрез превенция да бъде намален в бъдеще броят на осъдителните решения от Съда на ЕС срещу България. Очакванията са

усилията на отговорните институции да се насочат към своевременно изпълнение на мерките по транспониране и прилагане на правните актове на ЕС в сроковете, заложени в годишния План за действие с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз („План за действие“), тъй като навременното им изпълнение следва да предотврати образуването на нови процедури за нарушение срещу България или съответно прекратяване на вече стартираните.

Положителни (икономически/социални/екологични) въздействия: Въвеждане на механизъм, който да подейства дисциплиниращо и да доведе до намаляване в бъдеще на броя на осъдителните решения от Съда на ЕС срещу България, което означава по-малко финансови санкции. Очакванията са усилията на отговорните институции да се насочат към своевременно изпълнение на мерките по транспониране и прилагане на правните актове на ЕС в сроковете, заложени в годишния План за действие с мерките, произтичащи от членството на Република България в Европейския съюз. Създават се предпоставки за повишаване на ефективността при транспонирането и въвеждането на правото на ЕС и за подобряване на процеса на планиране и изпълнение на законодателната програма на правителството.

По отношение на поемането на финансовата тежест, то в механизма ясно са посочени принципите, които ще се съблюдават, а именно – спазване на одобреното от Съвета по европейските въпроси (СЕВ) разпределение на отговорностите за въвеждане и прилагане на актовете на ЕС и приетия от Министерския съвет (МС) годишен План за действие. Санкциите ще се заплащат от институциите, отговорни за допускането на конкретните нарушения, за сметка на бюджета на съответните първостепенни разпоредители с бюджет, вкл. когато нарушението е в резултат на действията на техни разпоредители с бюджет от по-ниска степен. Когато за допускането на нарушението е отговорна повече от една институция, финансовата отговорност ще се поема солидарно (освен когато това би било несъразмерно спрямо осъщественото неизпълнение на задълженията).

Отрицателни (икономически/социални/екологични) въздействия: няма

Специфични въздействия: няма

Въздействия върху малките и средните предприятия: няма

Административна тежест: няма

5. Сравняване на вариантите:

Степени на изпълнение по критерии: 1) висока; 2) средна; 3) ниска.

5.1. По проблем 1:

		Вариант 1	Вариант 2
Ефективност	Цел 1: Намаляване в бъдеще на броя на осъдителните решения от Съда на ЕС срещу България	ниска	висока
	Цел 2: Осигуряване на яснота и предвидимост за ведомствата при планиране и изпълнение на законодателните им инициативи	ниска	висока
Ефикасност	Цел 1: Намаляване в бъдеще на броя на осъдителните решения от Съда на ЕС срещу България	ниска	висока
	Цел 2: Осигуряване на яснота и предвидимост за ведомствата при планиране и изпълнение на законодателните им инициативи	ниска	висока
Съгласуваност	Цел 1: Намаляване в бъдеще на броя на осъдителните решения от Съда на ЕС срещу България	ниска	висока
	Цел 2: Осигуряване на яснота и предвидимост за ведомствата при планиране и изпълнение на законодателните им инициативи	ниска	висока

6. Избор на препоръчителен вариант:

По проблем 1: Вариант 2: Създаване на национален механизъм за заплащане на имуществените санкции, наложени на Република България от Съда на Европейския съюз за неизпълнение на задълженията, произтичащи от правото на Европейския съюз.

6.1. Промяна в административната тежест за физическите и юридическите лица от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

○ Ще се увеличи

○ Ще се намали

◉ Няма ефект

6.2. Създават ли се нови/засягат ли се съществуващи регулаторни режими и услуги от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

6.3. Създават ли се нови регистри от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми)?

○ Да

◉ Не

6.4. По какъв начин препоръчителният вариант въздейства върху микро-, малките и средните предприятия (МСП) (включително по отделните проблеми)?

○ Актът засяга пряко МСП

◉ Актът не засяга МСП

6.5. Потенциални рискове от прилагането на препоръчителния вариант (включително по отделните проблеми):

Няма такива.

7. Консултации:

○ Проведени са консултации

◉ Предстоят обществени консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове

Съгласно чл. 26, ал. 3 от Закона за нормативните актове по проекта на акт ще бъде проведена обществена консултация, като проектът на акт, докладът към него, частичната предварителна оценка на въздействието и становището по чл. 30б, ал. 3 от УПМСНА ще бъдат публикувани на интернет страницата на Министерството на финансите и Портала за обществени консултации за срок от 14 дни.

Проектът на акт ще се съгласува по реда на чл. 32 от УПМСНА.

8. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

◉ Да

○ Не

Чл. 260 на Договора за функционирането на ЕС

9. Изисква ли се извършване на цялостна предварителна оценка на въздействието поради очаквани значителни последици?

○ Да

◉ Не

10. Приложения:

11. Информационни източници:

- Член 260 на ДФЕС

  12008E260

12. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за извършването на частичната предварителна оценка на въздействието:

Цветан Владиков, директор на дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“ в Администрацията на Министерския съвет

Дата: 14.8.2025 г.

X _____

Подпис: Signed by: Tsvetan Ivanov Vladikov